

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului actului normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind stabilirea nivelului maxim al produsului apă grea destinat unităților 1 – 4 de la Centrala nucleare-electrică Cernavodă pentru întreaga perioadă de exploatare a acestora precum și pentru gestionarea apei grele

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii prezentului proiect

Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta Turnu-Severin (în continuare și RAAN) a fost înființată prin Hotărârea Guvernului nr. 365/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Electricitate - S.A., a Societății Naționale "Nuclearelectrica" - S.A. (SNN) și a Regiei Autonome pentru Activități Nucleare prin reorganizarea Regiei Autonome de Electricitate "Renel", fiind organizată ca regie națională de interes strategic, având ca principal obiect de activitate producerea cantităților de apă grea pentru acoperirea necesarului destinat Centralei nucleare-electrice de la Cernavodă, conform strategiilor naționale în domeniul energiei nucleare din România.

În conformitate cu prevederile legale privind constituirea rezervelor de apă grea destinate unităților 1 – 4 de la Centrala nucleare-electrică de la Cernavodă, Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale (ANRSPS) preia de la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta-Turnu Severin (RAAN) cantitățile stabilite prin actele normative emise în acest sens, fondurile pentru achitarea acestora urmând a fi asigurate de la bugetul de stat prin Ministerul Afacerilor Interne.

Totodată, pentru asigurarea necesarului de apă grea, Societatea Națională "Nuclearelectrica" – S.A. (SNN) poate prelua direct de la RAAN cantități de apă grea în baza unor contracte comerciale.

În baza (i) "Studiului Tehnico – Economic privind oprirea planificată a instalațiilor de producere a apei grele la RAAN Sucursala ROMAG PROD, în vederea conservării / dezafectării acestora" elaborat de proiectantul general al investiției, Centrul de Inginerie Tehnologică pentru Operațiuni Nucleare (CITON), sucursală a Regiei Autonome Tehnologii pentru Energie Nucleară (RATEN), înființat în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2013 cu atribuții exprese în domeniu, fiind proiectantul general al tuturor obiectivelor nucleare din programul nuclear național, (ii) a inventarului de apă grea existent la ANRSPS, RAAN și SNN și (iii) a evaluării cantității de apă grea ce se va mai produce până la data de 30.06.2015 conform Memorandumului cu tema "Măsuri în vederea opririi controlate a producției de apă grea la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare" aprobat în ședința Guvernului din data de 04.03.2015, s-au stabilit valorile nivelului maxim necesar la produsul apă grea pentru întreaga perioadă de exploatare a unităților 1 – 4 de la CNE Cernavodă.

În evaluarea nivelului maxim necesar s-au luat în considerație:

- durata normală de funcționare a fiecăruia dintre cele patru unități (inclusiv posibilitatea de prelungire a acestora prin modernizarea proceselor operaționale);
- consumul pentru umplerea inițială (la punerea în funcțiune) și consumurile tehnologice (de completare), stabilite prin documentația de licență și prin instrucțiunile ulterioare.

Aceste cantități maxime, care includ pe cele acumulate la rezerva de stat și la SNN, cele consumate la unitățile 1 și 2, precum și cantitățile ce mai sunt necesar a fi acumulate până la atingerea nivelului maxim necesar, au fost stabilite la valoarea de 3.400 tone.

Odată cu atingerea nivelului maxim necesar atât pentru unitățile 1 și 2, cât și pentru unitățile 3 și 4, se va decide sistarea achiziționării unor cantități suplimentare de apă grea, nejustificate.

Ca urmare a constituirii unui volum de arierate către bugetul de stat și către diverși furnizori, care depășea posibilitățile și resursele financiare de plată ale RAAN, pentru evitarea unor executări silit impuse de creditori, cu efecte majore asupra regiei, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/2013 a fost declanșată procedura insolvenței la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta - Turnu Severin.

Întrucât din datele cuprinse în Planul de reorganizare al RAAN, aprobat de creditori și admis de instanța de judecată, nu rezultă identificarea unor alte piețe/beneficiari pentru produsul apă grea, în afară de rezerva de stat și SNN, sistarea achizițiilor de către aceștia va avea ca efect oprirea producției de apă grea, proces extrem de complicat, ireversibil și cu potențial de afectare a mediului înconjurător și a siguranței populației.

Pentru preîntâmpinarea unor măsuri aleatorii legate de încetarea producției de apă grea, în ședința Guvernului din data de 04.03.2015 s-a aprobat Memorandumul cu tema "Măsuri privind operirea controlată a producției de apă grea la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta Turnu Severin", document care prevede cadrul legislativ și de siguranță operațională pentru oprirea controlată a liniilor tehnologice de producere a apei grele, inclusiv pentru evitarea unor accidente cu efecte majore asupra protecției mediului și siguranței populației din zonele învecinate, dintre care:

- Mandatarea Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri pentru inițierea în vederea promovării actelor normative necesare pentru reglementarea acțiunii de oprire controlată a producției de apă grea la RAAN, inclusiv cele pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 13/2014 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2013 privind aplicarea în perioada 2013 – 2018 a unor măsuri de protecție socială acordată persoanelor disponibilizate prin concedieri colective efectuate în baza planurilor de disponibilizare, cu modificările și completările ulterioare;
- Analizarea asigurării sumelor necesare în anul 2015, în

vederea cuprinderii în bugetul Ministerului Afacerilor Interne la cap. 80.01 "Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă", titlul 71 "Active nefinanciare", pentru preluarea cantității de apă grea stabilită conform legii, inclusiv prin alocări de la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului;

- Efectuarea de către proiectantul general al unităților de producere a apei grele – Regia Autonomă Tehnologii pentru Energie Nucleară (RATEN) – Centrul de Inginerie Tehnologică pentru Operațiuni Nucleare (CITON) a studiului de impact impus de oprirea controlată a producției de apă grea și a proiectului pentru managementul apei grele, post închidere controlată, pentru toată perioada de operare a unităților 1 – 4 de la CNE Cernavodă.

Totodată, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 2/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și alte măsuri, s-a prevăzut la art. XXIII faptul că (i) Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri este mandatat să asigure din bugetul de stat, de la o poziție distinctă, contravaloarea cantităților de cărbune necesare până la data de 1 septembrie 2015 în vederea opririi controlate și în condiții de maximă siguranță a producției de apă grea, precum și pentru restituirea împrumuturilor acordate în condițiile art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2013 privind declanșarea procedurii insolvenței la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta-Turnu Severin, aprobată cu completări prin Legea nr. 12/2014 și (ii) în anul 2015, începând cu data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, prin derogare de la prevederile art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prin hotărâre a Guvernului, pot fi alocate sume Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri pentru finanțarea cheltuielilor mai sus prevăzute și Ministerului Afacerilor Interne pentru constituirea stocurilor rezervă de stat de apă grea.

Elementele care vizează interesul general public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei

reglementare nu poate fi amânată, sunt următoarele:

- necesitatea stabilirii nivelului maxim al produsului apă grea destinat unităților 1 - 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă, atât pentru primele încărcături cât și pentru consumul tehnologic al unităților 1- 4 pentru întreaga perioadă de exploatare a acestora,
- luând în considerare că, în condițiile atingerii nivelului maxim al produsului apă grea destinat pentru unitățile 1- 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă, achiziționarea în continuare de apă grea nu se mai justifică, apare ca imperios necesară adoptarea de măsuri privind preluarea cantităților de apă grea produse de Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta - Turnu Severin până la data de 30 iunie 2015 în scopul atingerii nivelurilor maxime stabilite,
- având în vedere necesitatea alocării de la bugetul de stat pentru bugetul Ministerului Afacerilor Interne a sumelor destinate cantităților de apă grea ce vor mai fi acumulate la rezerva de stat pentru unitățile 3 și 4 până la atingerea nivelurilor maxime stabilite pentru produsul apă grea,
- întrucât neadoptarea de urgență a măsurilor privind stabilirea nivelului maxim al produsului apă grea destinat pentru unitățile 1 – 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă pentru întreaga perioadă de exploatare a acestora, poate conduce la disfuncționalități majore în modul de operare al unităților 1 – 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă, lipsind de predictibilitate activitățile utilizare și management a cantităților de apă grea,
- având în vedere că, în situații de necesitate, instalațiile care vor fi utilizate pentru asigurarea managementului apei grele depozitate, permit creșterea concentrației apei grele produse pentru unitățile 1 și 2 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă până la nivelul de concentrație izotopică solicitat pentru unitățile 3 și 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernăvodă,
- întrucât neadoptarea de urgență a acestor măsuri poate conduce la:
 - (i) posibilitatea declanșării procedurilor de oprire în avarie a instalațiilor, situație cu care regia s-a mai confruntat în 1994 când s-au înregistrat 4 morți și 17 grav intoxicați,
 - (ii) deschiderea procedurii falimentului motivată de

	oprirea producției de apă grea, ca urmare a sistării achiziționării unor cantități suplimentare la rezerva de stat, cu efecte greu de prevăzut în condițiile în care oprirea necontrolată și neasigurată a instalațiilor poate periclita sigurața populației și a mediului, cu posibile efecte transfrontaliere.
1¹. Proiecte de acte normative care transpun legislația comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia.	Proiectul nu se referă la acest subiect.
2.Schimbări preconizate	Prin prezentul demers normativ se stabilește nivelul maxim la produsul apă grea pentru unitățile 1 - 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernavodă și unele măsuri privind gestionarea și managementul apei grele pe întreaga perioadă de operare a celor 4 unități nucleare. Astfel, se prevede că apa grea produsă de Regia Autonomă Activități Nucleare Drobeta - Turnu Severin pentru unitățile 3 - 4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernavodă până la data de 30 iunie 2015, în scopul atingerii nivelurilor maxime la produsul apă grea pentru aceste unități, vor fi preluate la rezerva de stat de către Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale. Pentru a se asigura preluarea cantităților de apă grea acumulate la rezerva de stat de către Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, cu finanțare de la bugetul de stat, se propune modificarea alin. (2) al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/2011 pentru reglementarea unor măsuri privind asigurarea cantităților de apă grea și de octoxid de uraniu pentru unitățile 1-4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernavodă astfel încât asigurarea cantităților necesare de apă grea la unitățile 1 – 2 de la Centrala nuclearo-electrică Cernavodă necesare pentru consumul tehnologic să se facă de la rezerva de stat, cu plată. Este prevăzută și o normă tehnică prin care, funcție de necesitățile impuse de conjunctura economică/financiară și investițională privind Centrala nuclearo-electrice Cernavodă, inclusiv cele legate de strategiile de privatizare, precum și de strategiile naționale în domeniul energiei nucleare, pentru buna funcționare a unităților 1 – 4 este permisă creșterea, de către entitatea

	care asigură managementul apei grele, a concentrației și caracteristicilor fizice ale apei grele produse și depozitate pentru unitățile 1 și 2 de la Centrala nucleareo-electrică Cernavodă până la nivelul de concentrație izotopică și a caracteristicilor fizice prevăzute pentru unitățile 3 și 4 de la Centrala nucleareo-electrică Cernavodă.
3. Alte informații	Proiectul nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul nu se referă la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Proiectul nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)	
Proiectul nu produce influențe asupra bugetului general consolidat	
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Proiectul nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare	Proiectul nu se referă la acest subiect.

aplicării directe a actelor normative comunitare.	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului prin avizul nr. 615/2015

Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului	Proiectul nu se supune procedurilor de transparență decizională, conform Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, având în vedere prevederile art. 6 lit. a) din legea menționată întrucât vizează interesele strategice economice al României.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	
3. Alte informații	Proiectul nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
Măsurile de punere în aplicare a proiectului de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Proiectul nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind stabilirea nivelului maxim al produsului apă grea destinat unităților 1-4 de la Centrala nuclearo-electrică Cernavodă pentru întreaga perioadă de exploatare a acestora, precum și pentru gestionarea apei grele, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA

